gemeente
Montfoort

INITIATIEF VOORSTEL
ter besluitvorming in de raad

Datum Raadsvergadering	: 7 februari 2022	Zaaknummer :
Datum commissievergadering	:	
Raadscommissie	: Ruimte	
Fractie	: Progressief Akkoord	
Onderwerp	: Woonwagenbeleid 2022	

Voorstel

1. Het woonwagenbeleid 2022 gemeente Montfoort vast te stellen, waaronder het realiseren van 12 nieuwe woonwagenstandplaatsen binnen tien jaar.
2. Deze woonwagenplekken toe te voegen aan het totaal aantal te bouwen woningen conform de Woonvisie gemeente Montfoort 2019-2030.
3. Het woonwagenbeleid 2022 gemeente Montfoort vast te stellen als onderdeel van de vigerende woonvisie en de te realiseren woonwagens toe te voegen aan de woningbouwprogrammering.

Kernboodschap
Op grond van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (hierna: EVRM) en op grond van onze eigen Grondwet heeft de gemeente een inspanningsverplichting om ervoor te zorgen dat binnen een redelijke termijn voldoende huisvesting beschikbaar is voor onder meer woonwagenzoekende bewoners. Om de specifieke woonbehoeften van woonwagenbewoners te faciliteren en beschermen dient een gemeente een woonwagenbeleid vast te stellen. Het voorliggend woonwagenbeleid maakt deel uit van de woonvisie en stelt het college in staat om vanuit een vastgesteld beleidskader:

- eenduidig te reageren op woonwensen van woonwagenbewoners uit Montfoort en daarbuiten;
- tegemoet te komen aan de woonbehoefte van de huidige woonwagenzoekende bewoners uit de gemeente Montfoort;
- op basis van de huidige behoeft binnen acht tot tien jaar het aantal woonwagenstandplaatsen met tien uit te breiden;
- gezien de gezinsopbouw rekening te houden met een extra twee plaatsen binnen tien jaar
- de nieuwe standplaatsen toe te wijzen.

deze woonwagenplekken maken integraal onderdeel uit van de woonvisie gemeente Montfoort 2019-2030. Het aantal woonwagenplekken wordt toegevoegd aan het aantal te bouwen woningen en brengt dit tot 2030 op een totaal van 442. Daarbuiten komen vier sociale woningen vrij door doorstroming.

Voorliggend woonwagenbeleid is een lokale uitwerking van de richtlijnen van de minister en maakt onderdeel uit van de woonvisie en de daaraan gekoppelde woningbouwprogrammering.

Bijlage(n) - Woonwagenbeleid 2022 gemeente Montfoort
Motivatie initiatiefvoorstel woonwagenbeleid 2022

Aanleiding
In de woonvisie gemeente Montfoort 2019-2030 is onder punt 4 vastgelegd dat er op basis van een belangstellende registratie definitief bepaald wordt wat de uitbreidingswensen zijn van de huidige standplaatsen. Op 15 december 2020 besloot het college van B&W tot het ontwikkelen van een woonwagenbeleid, als onderdeel van de gemeentelijke woonvisie. Aanleiding waren de landelijke richtlijnen voor het opstellen van gemeentelijk woonwagenbeleid. De Rijksoverheid heeft deze richtlijnen opgesteld na advies van het College voor de Rechten van de Mens en de Nationale Ombudsman. Gemeenten dienen te voldoen aan de mensenrechtelijke verplichtingen, zoals vastgelegd in onder andere artikel 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en artikel 1 van onze Grondwet. Deze artikelen gaan o.a. over het eerbiedigen van de specifieke woonbehoefte van woonwagenbewoners, het recht op huisvesting in een woonwagen en om in familieverband te wonen, het verbod op discriminatie van de woonwagencultuur en het recht op gelijke behandeling.

Gewenst resultaat
1. Met dit woonwagenbeleid kan het college van B&W eenduidig en toetsbaar besluiten nemen – nu en in de toekomst - over verzoeken van woonwagenzoekende woonwagenbewoners voor een woonwagenstandplaats.
2. Met dit woonwagenbeleid en de uitvoering ervan wil de gemeente Montfoort bereiken dat er binnen 10 jaar voldoende woonwagenstandplaatsen zijn, zowel in de sociale huur als in de koop, voor de huidige, geregistreerde woonwagenzoekende woonwagenbewoners uit de gemeente Montfoort en die met een afstammingsbeginsel tot het huidige kamp in Linschoten.
3. Geen consequentie op het aantal te bouwen reguliere woningen

Argumenten / Toelichting

1. Het woonwagenbeleid 2022 gemeente Montfoort vast te stellen, waaronder het realiseren van 12 nieuwe woonwagenstandplaatsen binnen tien jaar.

1.1. *De gemeente Montfoort voldoet met dit woonwagenbeleid aan de richtlijnen van de Rijksoverheid en de Nationale Ombudsman*.
Woonwagenbewoners zijn een minderheidsgroep. Derhalve dient iedere gemeente te voorzien in voldoende standplaatsen. Maar het ontbreekt aan een woonwagenbeleid en toevoegingsopgave in de gemeente Montfoort, waardoor woonwagenzoekende woonwagenbewoners geen uitzicht hebben op een standplaats. Een gemeente heeft een zorgplicht om beleid te ontwikkelen dat het woonwagenleven voldoende faciliteert en beschermt. .Met voorliggend beleid voldoet de gemeente Montfoort hieraan.

1.2. De 12 standplaatsen zijn voor inwoners van de gemeente Montfoort
De richtlijnen van de Rijksoverheid en de Nationale Ombudsman schrijven voor dat iedere gemeente op basis van een belangstellendenregistratie, dient vast te stellen in welke mate een lokale uitbreiding van de huidige standplaatsen nodig is. De 12 te realiseren standplaatsen zijn voor inwoners van onze gemeente en hun kinderen, die in het verleden zijn gedwongen te verhuizen naar een reguliere woning. Door de uitbreidingsopgave kunnen zij terug verhuizen naar een woonwagen, waarmee er vier sociale huurwoningen vrij komen.

2. Het woonwagenbeleid 2022 gemeente Montfoort vast te stellen als onderdeel van de woonvisie en de 12 te realiseren plekken toe te voegen aan de overeengekomen 430 woningen overeengekomen in de woonvisie van december 2020

   In de woonvisie komen vraag en aanbod samen op het gebied van wonen. Het voorliggend woonwagenbeleid is gebaseerd op een lokale inventarisatie van de vraag en het aanbod. Het voorliggend woonwagenbeleid regelt de woonwagenverdeling en doet uitspraken over het benodigde aantal woonwagenstandplaatsen binnen nu en tien jaar.
   Aan een woonvisie is een woningbouwopgave gekoppeld, waarin het aantal te realiseren woningen en woonwagens wordt benoemd. De vigerende woningbouwopgave van Montfoort wordt door voorliggend raadsbesluit uitgebreid met 12 woonwagens..

2.1 Het woonwagenbeleid voldoet aan de Huisvestingswet 2014 en de Woningwet 2015
Gemeenten zijn op grond van de Huisvestingswet primair verantwoordelijk voor het beleid en het toezicht op de woonruimteverdeling. Op grond van Artikel 42 van de Woningwet dienen gemeenten een woonbeleid c.q. woonvisie vast te stellen om prestatieafspraken te kunnen maken met woningcorporaties. In artikel 1 eerste lid van de Woningwet wordt een woonwagen specifiek aangemerkt als woonvorm waardoor woonwagenbeleid onderdeel is van het gemeentelijk woonbeleid, vastgelegd in een woonvisie.

Kanttekeningen en alternatieven

1. Indien de gemeenteraad het woonwagenbeleid niet vaststelt en geen 12 nieuwe woonwagenstandplaatsen realiseert, dan is dat in strijd is met de richtlijnen van de minister, de adviezen van het College voor de Rechten van de Mens en de Nationale Ombudsman. Het niet faciliteren en beschermen van de woonwagencultuur is een schending van de mensenrechten, onder andere artikel 8 en 14 van de EVRM en een schending van artikel 1 van de Grondwet. Als uw raad voorliggend woonwagenbeleid niet vast stelt, is er een serieuze kans dat de woonwagenzoekende woonwagenbewoners zich tot de rechter wenden (zie gemeente De Ronde Venen) en daar op grond van genoemde artikelen gehoor vinden.
2. Op 15 december 2020 heeft het college van B&W ingestemd met de realisatie van twee standplaatsen met sociale huur woonwagens, conform de woonvisie 2019. Het voorliggend woonwagenbeleid stelt voor nog 12 nieuwe woonwagenstandplaatsen te realiseren. Wat het totaal brengt op 14 nieuw te realiseren woonwagenstandplaatsen. De 12 nieuwe woonwagenstandplaatsen worden verdeeld over twee clusters van zes woonwagens en toegevoegd aan het staande beleid om één cluster van twee plaatsen te realiseren. Deze clusters worden gerealiseerd op de in beeld zijnde uitleglocaties.
3. Door de uitbreiding neem de kans op verloop toe en kan de toekomstige vraag worden opgevangen binnen de bestaande woonwagens.
4. Het voorliggende beleid heeft geen aanzuigende werking van geïnteresseerden uit bijvoorbeeld Maastricht of Utrecht. Het woonwagenbeleid bepaalt dat de 12 te realiseren woonwagenplaatsen zijn voor inwoners en hun kinderen met een afstammingsbeginsel tot het kamp in Linschoten of voor inwoners met een afstammingsbeginsel die meer dan 10 jaar in de gemeente Montfoort wonen.
5. De woonwagenzoekenden zijn inwoners van Montfoort en een deel van hen woont in een sociale huurwoning. Als de woonwagens zijn gerealiseerd, komen er vier sociale huurwoningen vrij.

Financiën

Specificering van de kosten, baten en dekking.
Er is geen budget gereserveerd voor de uitvoering van het woonwagenbeleid. De 12 te realiseren woonwagens zijn nog geen onderdeel van het reguliere sociale huurprogramma uit de woonvisie 2019. De 12 woonwagenstandplaatsen komen bovenop het uitvoeringsprogramma van de woonvisie. De hieruit voortvloeiende kosten worden uit het bouwprogramma gedekt. De verwachting is dat twee woonwagenstandplaatsen onder nader uit te werken voorwaarden worden verkocht.
De kosten die gemoeid zijn met de begeleiding van de realisatie van de standplaatsen worden gedekt uit het project of uit binnenkort beschikbare overheidssubsidie (nog te onderzoeken).

Juridische gevolgen
Dit woonwagenbeleid is een uitwerking van het beleidskader 2018 van het Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninklijkrelaties. Dit beleid is conform de adviezen van het College voor de Rechten van de Mens en van de Nationale Ombudsman. Met dit beleid wordt niet alleen de specifieke woonbehoefte van woonwagenbewoners gewaarborgd, maar wordt ook het recht op een gezinsleven in familieverband beschermd.

Planning en aanpak
1. De toewijzingsregels voor nieuwe standplaatsen worden opgenomen in de huisvestingsverordening.
2. Het woonwagenbeleid treedt in werking na vaststelling door de gemeenteraad en nadat het openbaar bekend is gemaakt. Dit betekent dat voortaan bij besluitvorming ter zake onder meer ruimtelijke ordening met dit beleid rekening zal moeten worden gehouden.
3. De woningbouwopgave wordt aangevuld met 12 woonwagens. De planning loopt parallel aan de ontwikkeling van de nieuw te ontwikkelen uitbreidingsrelaties

Communicatie / Participatie
De afdeling Communicatie beschikt over een communicatieplan en persbericht als het raadsbesluit wordt gecommuniceerd.

Er is vóórafgaand aan het opstellen van het woonwagenbeleid uitgebreid telefonisch (in verband met covid 19) gesproken met vijf woonwagenzoekende woonwagenbewoners over hun woonwensen en die van hun familie. Met drie van hen is meermaals gesproken. Deze gesprekken worden beschouwd als inventarisatie van de vraag. De resultaten zijn verwerkt in het voorliggend woonwagenbeleid. Het voorstel om 12 nieuwe woonwagenstandplaatsen te realiseren komt tegemoet aan de specifieke woonbehoefte van deze minderheidsgroep om in familieverband te wonen. Omdat voorliggend beleid in lijn is met de woonwensen van de woonwagenbewoners, is geen collectieve bijeenkomst georganiseerd om dit met hen te bespreken.

Na het raadsbesluit worden de uitgangspunten van dit woonwagenbeleid in een bijeenkomst voorgelegd aan de woonwagenzoekende woonwagenbewoners en de woningcorporatie, zodat zij hun belangen en wensen naar voren kunnen brengen. De bijeenkomst gaat vooral over de wijze en de termijn waarop de nieuwe woonwagens en woonwagenstandplaatsen worden gerealiseerd. Onderdeel van dit gesprek zijn o.a. de ruimtelijk en financiële mogelijkheden in relatie tot de woonwensen van de bewoners. Ook de prijskwaliteitverhouding van sociale huurwoonwagens is onderwerp van gesprek.

De woonwagenzoekende inwoners van Montfoort hebben aangegeven open te staan voor overleg met de gemeente om op constructieve wijze te kijken naar de invulling en uitstraling van de te realiseren clusters en woonwagens.

De voortgang van de realisatie van de 12 woonwagenstandplaatsen en 12 sociale huurwoningen wordt meegenomen in de projecteninformatienota's aan de gemeenteraad.

Relatie met duurzaamheid / Maatschappelijk verantwoord ondernemen
Het woonwagenbeleid heeft geen directe relatie met duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen. De nog te realiseren woonwagens moeten voldoen aan de vigerende wet- en regelgeving op het gebied van duurzaamheid en aan de prestatieafspraken met GroenWest.

Raadslid,
Leo Hammendorp

gemeente
Montfoort

RAADSBESLUIT

In de openbare vergadering van heeft de gemeenteraad besloten:

1. Het woonwagenbeleid 2022 gemeente Montfoort vast te stellen, waaronder het realiseren van 12 nieuwe woonwagenstandplaatsen binnen tien jaar.
2. Deze nieuwe plaatsen worden toegevoegd aan de huidige planning van reguliere woningen.
3. Het woonwagenbeleid 2022 gemeente Montfoort vast te stellen als onderdeel van de vigerende woonvisie en de te realiseren woonwagens toe te voegen aan de woningbouwprogrammering.

de griffier, de voorzitter,

drs. M. Lucassen mr. P.J. van Hartskamp-de Jong